

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
 Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
 Telefon 356.
 Fióküzlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
 Felelős szerkesztő: **Kölcze Károly dr.**
 Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
 1 óra házhoz hordva 60 fill.
 Vidékre postán küldve 1 K.
 Egyes szám ára 2 fillér.

A vallás szerepe munkáskérdés megoldásánál.

V.

Brassó, 1911. feb. 15.

A munkáskérdést az egyház vallás-erkölcsi alapon kívánja megoldani ellentétben azokkal, akik ezt pusztán anyagi kérdésnek tekintik. Óva int az anarchikus, a fennálló társadalmi rend felforgatását célzó törekvésektől, rámutat azon veszedelemre, mely a szociáldemokracia részéről fenyegeti a keresztény civilizációt s mely végromlást hozhat a munkaadóra és munkásra egyaránt. Vissza kívánja tartani a munkást az erőszakos lépésektől s oly társaságoktól, melyek annak nyugalomát utólréhetetlen remények és vágyak felkeltésével megzavarják s csak keserű csalódást és még keserűbb kiábrándulást okoznak.

De másrészt felemeli tiltó szavát a munkásosztály kizsákmányolása ellen is, midőn az azt megillető bér elvonását égbekiáltó bűnnek minősíti. Szóval mindkettőnek szívében nemesebb, humánusabb eszméket kíván csepegtetni egészségesebb közszellemet akar létre hozni, mely nem a rombolásban, hanem az építésben látja célját és feladatát. — Isten imádása és hazánk szeretete van magasan lobogó zászlójára írva, ezt a zászlót lobogtatta a múltban, amidőn a keresztény társadalom kipróbált alapjait lerakta s ezt lobogtatja most, midőn a fennálló társadalmi rend felforgatását célzó törekvések ellen sikra száll.

És mégis mit látunk? Nincs intézmény, mely annyi és oly igazságtalan támadásnak volna kitéve, mint az egyház. S honnan jön ez a támadás? A szabadkőművesség és a szociáldemokracia végzi hol szóval, hol írásban ezt az aknamunkát. Az titokban, ez pedig nyíltan. De mindkettő egy jelszó alatt: „Se Isten, se haza“. Az emberiségnek két legszentebb ideálját

akarják a szivekből kiirtani. Isten létének és lélek halhatatlanságának hitét rabolják el a szegény halandóktól, hogy azután a haza fogalmát is eltörölve, a világpolgár hangzatos jelszava alatt saját céljaikra, mint akarat nélküli eszközt, felhasználhassák. Mert jegyezzük meg jól, hogy ők csak az emberi méltóságnak a lerombolása révén boldogulhatnak. Hívó és hazaszerető ember nem az ő emberük. Innen magyarázható az elkeseredett harc, mellyel a katolikus egyházat támadják.

Népboldogítónak mondják magukat, vagyionfelosztást hirdetnek, de ekkor nem gondolnak a sajátjukra; „szabadság apostolainak mondják magukat s készek szerencsétlenné tenni azt aki akaratjuknak vakon nem engedelmessékedik.

S kik ezek, az emberiséget boldogító egyének, a szegény munkás boldogulásának útját egyengető vezetők? Ezek az új honfoglalók, akik nagyrészt szintén a vereckei szoroson jöttek be, de nem Árpáddal s nem is

T á r c a.

Öt év után.

A „BRASSÓI UJLAP“ eredeti tárcája.
 Írta: Zsül.

I.

Mint hetedik gimnázista gyerek-ember hagyta oda Sárközi Gáspár B. városát s mondott búcsút bizonytalan időre az akkor még csak harmadik polgári iskolát végzett ideáljának, Bedőházi Irmuskának.

A búcsúzás rövidesen ment végbe. Sárközi Gáspáron, aki komolyan vette az ügyet, meglátszott a magasztos aktus nyoma. Árulója lett ennek szokatlanul nyugtalan viselkedésén kívül kapkodó beszéde is.

— Elmegek, mondotta, de nem örökre. Rohanok menni, hogy mielőbb lássam viszont. Vigyázzon egészségére, no meg szivecskéjére is. Én időről időre mindenről értesitem Magácskát s soraim hű tükrei lesz-

nek életemnek; de Irmuska sem felejkezzék meg ám én rólam.!!

Gáspár uram csakugyan beváltotta szavát. Élete minden nevezetesebb momentumairól értesítéseket küldött. Áradozó sorokban tudatta maturájának sikeres letételét, hogy ezúttal már, mint a magas tanügyi bizottság által is elősmert komoly, érett ember számításba jöhet.

Következő tanévben az egyetemre került jogot hallgatni. Elvégezvén ezt, minif két alapvizsgának és egy szigorlatnak leirhatatlanul boldog birtokosa ügyvédi pályára lépett. Egyedüli vágya ezúttal csak az volt, hogy B. városban ügyvédjelölti alkalmazást nyerjen.

Eme egyetlen vágyára nem is kellett sokat várakoznia. A szerencse, a véletlen ekkor kebelbarátjául szegődött. Egyik fővárosi lap „Apróhirdetések“ című rovatában olvashatta, hogy M. B. városi ügyvéd jelöltet sürgősen keres és feltételei-

ről a jelentkezőket levélben majd bővebben értesíti.

Sárközi Gáspár kapva-kapott eme régen óhajtott alkalmon. Siker koronázta fáradozását. Létre jött a leendő principális és közte a megegyezés, anélkül azonban, hogy erről Irmuskáját pár sorban is értesítette volna.

Amint hivatalos jelentkezéseit, úgy principálisánál, mint az ügyvédi kamaránál elvégezte, feketébe csapta magát s kocsiba ülve elhajtattott oda, ahol kimonhatlanul kedves emlékei letébe voltak helyezve.

Az előszobában újból rendbe szedte magát s miután itt is arról győződött meg, hogy ruhájának minden ráncsa kifogás nélküli — csengetett.

A csengettyűjére megjelent inas az átnyújtott névjegyet tálcára tette s eltűnt.

Mily szerfeletti nagy volt Bedőházi Irma csodálkozása, a midőn Sárközi Gáspár névjegyet pillantotta meg.

— Vezesse be csak a viziibe s adj

Kovács István

Czipész-mester

Brassó, Fekete-u. ca 18.

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolia árak mellett.

párduc, hanem kaftán s nyulbőr díszelgett vállukon. Keresztény testvérek hozzátok szólnak, fontoljatok meg, mérlegeljétek, tekintetek saját lelkiismeretekbe s kérdezzétek meg önmagatokatól igazunk van-e. S ha igen, kövessétek az igazságot!

Ne járjunk olyan vendéglőkbe, sörcsarnokba, kávéházakba, ahol a „Brassói Ujlap“-ot nem találjuk.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész.

Brassó Weisz-Mihály-utca 23.

Telefon 380.

Képviseleje a világhírű „Idea“ és „Erika“ írógépeknek „Verita“ varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek. Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendű hozzávalók: festékek, szallagok az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, műmeograf festékek. Törölgummik, gramofon lemezek, tűk, varró és himző selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek s részeinek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai s elektrotechnikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú írógépeknek, varrógépeknek, grammofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!!Írógép tulajdonosok figyelmébe!!!

Abonálja írógépét festékszagra és részeire. Írógép gondozását bizsakembere évi átalány mellett s ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Írógép iskola. ☐

Ez a hely kiadó!

Hirek.

Brassó 1911. február 15.

Napközi Szent Antal otthon. A Gyermekotthon céljaira Tárnok L. né 6 kgr. értésére, hogy rögtön jövök — mondotta a szolgának.

Az inas a szalónba kísérte s — mindjárt jön a nagyságos kisasszony — szavakkal türelemre intette.

Sárközi Gáspár szorgosan szemügyre vette a vendégszoba egyes tárgyait. Csekély különbséggel, mind egytől-egyig a régi jó világból valóknak találta. Ekkor láthatta be igazán, hogy az elmúlt öt év bármilyen hosszúnak is tűnt fel, minden változatlanul, egyformán a régi. Csakhamar eszébe jutottak azok a boldog idők amik itt — ezzel a hellyel, majd ott — azzal voltak kapcsolatosak. Gondolkozott volna tovább is s képzeletének szárnyán átszötte volna Irmuskájának alakját, változásait, jelenlegi gondolkozását, veleszembeni érzelmeit is, ha a hirtelenül megnyílt ajtó és Irma rég nem látott alakja ebben meg nem akadályozta volna.

(Folyt. köv.)

lisztet — a d o m á n y o z o t t. Fogadja adományáért az otthon vezetőségének hálás köszönetét. Adományokat elfogad az otthon gondnoksága Kolostor-utca 29.

A Brassói Nép-ank Részvénytársaság segélyezésének felosztása a következő:

1. A Brassói Magyar Kaszinó és a Brassói Magyar Polgári Kör „Magyarház“ javára 1000 K; 2. Kiváló ipariskolai tanulók részére tovább kiképzésre ösztöndíj 500 K; 3. A Brassói Székely Társaság tanonc elhelyezésére 300 K; 4. A Brassói róm. kath. el. iskolának szegény gyermekek étkeztetésére 100 K; 5. A Brassói róm. kath. Árvaház Nőegyletnek 100 K; 6. A Brassói róm. kath. Jótékony Egyletnek 100 K; 7. A Brassói Magyar Jótékony Nőegyletnek 100 K; 8. A Brassói Magyar Protestáns Nőegyletnek 100 K; 9. A Brassói Izraelita Nőegyletnek 100 K; 10. A Brassói ref. egyháznak 100 K; 11. A Brassói unitárius egyháznak 100 K; 12. A Brassói róm. kath. főgymn. jutalomkönyvekre és ifjúsági segélylap könyvtárára 100 K; 13. A Brassói állami főreáliskolának hason célra 100 K; 14. A Brassói állami felsőkeresk. iskolának hason célra 100 K; 15. A Brassói állami faipari szakiskolának hason célra 100 K; 16. A Brassói Magyar Dalárdának 100 K; 17. A Brassói Magyar Iparos Ifjak Önképző-körének 100 K; 18. Az Eke brassói osztályának a Nagy kölhavasi menedékházra 100 K; 19. Az évközben előforduló kisebb adományokra az igazgatóság rendelkezésére 870.77 Összesen 4170.77 korona.

Eladó új ház

Hátulsó-utca 32. szám alatt fekvő, újabban épült s még adómentességet élvező ház — szabadkézből eladó.

Tudakozódni lehet Bodendorf Károly-féle cukrászüzletben Kapu-utca 44.

Tájékoztató a Népszövetségi Tárkarékpénztár ügyében. A vezetőség ez uton hozza az érdeklődők tudomására, hogy üzletrészt csak népszövetségi tag jegyezhet. Az előjegyzés márc. hó 12-ig terjed. A végleges megalakulás márc. hó utolsó vasárnapján lesz. Az alapszabályok kidolgozása most van munka alatt, a közgyűlés feladata lesz a részlet kérdéseket teljesen megállapítani. Népszövetségi tag pedig alapszabályaink szerint (A. sz. 16 §.) lehet minden tisztességes katolikus férfi és nő, aki 16-ik életévét betöltötte és a szövetség céljaira évenként 1 korona tagsági díjat fizet.

A csaló. Plokly Zsivától Szegeden két ismeretlen férfi tárcadobás útján 1000 koronát csalt ki. Az egyik 32-éves 170 cm. magas szőke bajuszu, a másik 26 éves Vladimir keresztnevű barna bajuszu. Országosan körözik.

Táncestély. A Brassói Ipartestület Cispész Szakosztálya 1911. évi február 18-án (szombaton) a Central No. 1 szálloda nagytermében táncal egybekötött műsoros estélyt rendez, kezdete este 8 órakor. A ze-

nét Dick Gyuri kedvelt zenekara szolgáltatja. Belépő-díj: Családjegy (3 személyre) 4 kor. Személyjegy 1 K. 60 f. Jegyek előre válthatók Kardos és Kálmán fiókjánál, Révész József és Both József urnál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirtalpig nyugtáztatnak. A jövedelem, felerészben a szakosztály, — felerészben a rokkant-és temetkezési egyesület javára fordítatik.

Dinasztiák származása. A góthai almanach első részében 39 úgynevezett uralkodó-család van felsorolva és ezek közül négy 14 önálló ágra szakad, úgy hogy összesen voltaképpen 49 család van, de ezek között vannak azok is, amelyek ma már nincsenek trón birtokában. E 49 család közül 36 germán, 11 román és 2 pedig szláv származású. A germán uralkodó családok nagy száma onnan ered, hogy majdnem valamennyi német szövetséges állam fejének szuverén joga van. Ha a német birodalmi fejedelmi családokat egynek tekintjük, még akkor is 13 germán uralkodó család áll a 11 román és a 2 szláv családdal szemben. Germán uralkodó van: Németországban, Ausztria-Magyarországban (Habsburg), Lichtensteinban, Luxemburgban (Nassau), Németalföldön (Oránia), Belgiumban és Bulgáriában (szász-kóburg-góthai ház), Romániában (Hohenzollern), Dániában, Norvégiában és Görögországban (schleswig-holstein sonderburg-glücksburgi ház) Nagybritánia (braunschweig-lüneburg-szász-kóburg-góthai ág) és Oroszországban (schleswig-holsteini-gottorpi ház.) Valamennyi germán eredetű fejedelmi család közül csak háromnak nincs trónja. Ezek a braunschweig-lüneburgi, a holstein-sonderburgi és a toszkánai ház, míg a 11 román fejedelmi család közül hének nincs trónja, még pedig a a Bourbon-ház öt ága közül négy (Fülöp orleansi herceg Don Carlos, Alfonz szicíliai herceg és Henrik pármái herceg), továbbá a Braganza család két ága és Napoleon családja.

Román dinasztia jelenleg csak Spanyolországban (Bourbon), Olaszországban (Savoy) és Monacóban (Mátignon-Grimaldi) uralkodik, míg a Svédországban uralkodó Bernadotte-család már alig tekinthető román-nak.

Szláv dinasztia csak Montenegróban (Petrovics-Njegos és Szerbiában (Karagyevovics) uralkodik.

Végül Törökországban a mohamedán Oszman uralkodik.

Elütötte a tramway. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy aközüti egy ismeretlen embert elütött s azonnal meg is halt. Zsebeinek átkutatásánál e sorokat találták egy cédulán. Ifj. Olti József Csikmadéfalva. A rendőrség ez ügyben sürgönyözött Csikba, de válasz még nem jött.

A Brassói Magyar Dalárda f. hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor a Vigadó nagytermében megismétli farsangi hangversenyét.

Teaestély A népszövetség f. h. 19-én rendezendő műsoros teaestélyre az előkészületek nagyban folynak. A műsor változatos lesz, utána táncban is lesz részünk. Egy felvonásos szindarabot is fognak bemutatni a népszövetségi műkedvelők.

Állategészségügy. Feketehalomban a 40 napos ebzárlat alatt újabb veszettség elő nem fordult s így a zárlat feloldatott.

Ismeretlen tolvaj. Lies Henrik korcsmáros Weisz Mihály utcai pincéjéből, melyet véletlenül nyitvahagytak, 2 és fél kgr. szalonnát 3 és fél kgr. füstölt húst loptak el. Gyasnaja egytűzér katonáirányul. A nyomozatot megindította a rendőrség.

APOLLÓ BIOSZKOP

Szerdai és csütörtöki műsor.

Epizódok Ö Felsője Ferencz József, Vilmos császár, Ferencz Ferdinánd és József főherceg életéből.

1 Öfelsége vadászatokon hadgyakorlatokon, ünepségeken és körmeneteken.

2 Különböző érdekes és eddig be nem mutatott epizódok Vilmos császár életéből.

3 Ferencz Ferdinánd trónörökös Vilmos

császár meghívására részvesz a Németországi vadászatokon.

4. Ferencz Ferdinánd trónörökös vadászatokon és hadgyakorlatokon.

5 József főherceg és Agusztia főhercegnő a kisjenői vadászaton.

Jack Johnson a négeróriás Jeffries és Tomi Burns legyőzőjének

Világhírű Box-mérkőzése.

Világ Szenzáció:

Montblank. (látványos)

Feministák. (humoros)

Fegyenc. (dráma)

Anyós. (humoros)

Kéjgáz. (humoros)

Szerenád. (dráma)

Az amerikai box mérkőzés.

A világ legrégebbi alagutja Jeruzsálem közelében van. A Királyok Könyve melyben meg van említve, hogy Ezechiás, aki Kr. előtt 700-ban uralkodott, Jeruzsálem

részére vízvezetéket építtetett és a vízvezetési munkálatok folyamán egy hegynek az áttörése szükségessé vált. Az alagut ilyenformán harmadfélezer éves, 1880-ban fúrdőző gyermekek Jeruzsálem közelében egy régi héber kőtáblát találtak, amely az alagutra vonatkozólag azt a feljegyzést tartalmazta hogy a sziklahegy áttörése mindkét oldalról egyszerre kezdődött s hogy a munkálatokat többször meg kellett szakítani és a furás irányát megváltoztatni, ami azt mutatja: hogy a hébernek az iránytű, vagy valami hasonló eszköznek az alkalmazását még nem ismerték. A világnak ez a legrégebbi alagutja 531 méter hosszú, szélessége 60—40 centiméter, magassága pedig 1.80 és 3 méter között változik.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

!! Uj női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve maradunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszatértem, és KÖRHÁZ-UTCA 66 sz. a az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádogos
Brassó, Vasut-utca 28.

elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközölköttek.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Hosszu-u. 8 sz. alatt, október hó 1-en

cukrászdát

nyitottam.

Sok évi — elsőrangú cukrászdában szerzett — tapasztalataim után, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek e szakba vágó legmesszebbmenő igényeit kielégíthessem. — Mindenfelé rendelvények e szakmába pontosan szállítok mérsékelt árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel:

Richter Frigyes

Brassó, Hosszu-utca 8 sz.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, túrót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Élelmi cikkek

minden nap frissen kapható

Brassó, Cérna utca 1 sz. a.

Mindenféle nemes-gyümölcs, ugorkák, befőttek, túró, tejfel, sajt; mindenféle zöldség, paradicsom, hagyma és i. t. legolcsóbb árak mellett.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott: 1884.

[Távbeszélő sz. 195.

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyvre a legkedvezőbb kamatláb mellett.

Leszámol és visszleszámítol váltókat és egyéb leszámítolásra alkalmas értékeket.

Jelzálog kölesönt ad földbirtokokra és házakra.

Jelzálog által biztosított váltókölesönt folyosít.

Előleget ad értékpapírokra.

Mérsékelt kamat és a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett.

ifj. PURI FERENCZ

k dŕmester, Árvaház-utca 19. sz.

Weidenbächer Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy fából készült munkálatokra.

Javitások pontosan és olcsó árak mellett eszközöltetnek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

HELMBOLD örökösei

T U Z A R. utóda

aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem képesítetek azon kellemes helyzetbe, hogy **arany és ezüst nemümet** bámulatos olcsó árban jóállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyen.

Javitásokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek.

Mély tisztelettel

Helmbold örökösei

TUZA R. utódai.

Hirdetéseket felvesz a
kiadóhivatal